

OBSAH

Předmluva	7
Úvod	9
1. Zprostředkovanost jako druhový znak vyprávění	12
1.1. Zprostředkovanost a „point of view“	18
1.2. Zprostředkovanost a osoba vypravěče	21
2. Nulové stupně zprostředkovanost: synopse, nadpis kapitoly, náčrt	35
2.1. Synopse: příběh bez vypravěče	36
2.2. Synopse, převyprávění a didaktika literatury	41
2.3. Nulový stupeň zprostředkovanosti v <i>Zápisnicích</i> Henryho Jamese .	44
2.4. Synoptické nadpisy kapitol	52
2.5. Dodatek a exkurs: změna gramatického času v obrázkových pří- bězích	60
3. Revidovaná verze typických vyprávěcích situací	63
3.1. Konstitutivní složky typických vyprávěcích situací: osoba, perspektiva, modus	64
3.1.1. Opozice I (osoba): Já — On	76
3.1.2. Opozice II (perspektiva): vnitřní perspektiva — vnější per- spektiva	77
3.1.3. Opozice III (modus): vypravěč — reflektor	78
3.1.4. Typologický kruh	79
3.2. Dynamizace vyprávěcí situace	83
3.2.1. Profil vyprávění	88
3.2.2. Rytmus vyprávění	90
3.3. Schematizace vyprávěcího aktu: vyprávěčské šablony	96
3.4. Dynamizace a schematizace: shrnutí	99
4. Opozice „osoba“: identičnost — neidentičnost existenciál- ních oblastí vypravěče (1. osoba — 3. osoba)	101
4.1. Diskuse o vyprávění v 1. a 3. osobě u Wolfganga Kaysera, W. C. Boothe aj.	102
4.2. Praxe autorů	106
4.3. Zfilmování narativních textů v 1. a 3. osobě	108
4.4. Pokus o nové zdůvodnění opozice Já/On z hlediska teorie vyprávění	111
4.5. Časoprostorová deixis v narativních textech v 1. a 3. osobě	116

4.6.	„Tělesnost“ vypravěče a motivace k vyprávění	118
4.7.	Některé důsledky pro interpretaci	119
4.8.	Střídavé použití 1. a 3. osoby	125
4.8.1.	Střídání 1. a 3. osoby v románu <i>Henry Esmond</i>	126
4.8.2.	Střídání 1. a 3. osoby v moderním románu: <i>Herzog, Mé jméno budiž Gantenbein, Montauk</i>	131
5.	Opozice „perspektiva“: vnitřní — vnější perspektiva	138
5.1.	Vztah opozice „perspektiva“ k opozici „osoba“	138
5.2.	Perspektiva a zobrazení prostoru	143
5.2.1.	Dva modely zobrazení prostoru ve vyprávění	147
5.3.	Perspektivismus — aperspektivismus	152
5.4.	Vnitřní perspektiva — vnější perspektiva	157
5.4.1.	Zobrazení vnitřního světa	159
5.4.2.	Problémy demarkace mezi vnitřní a vnější perspektivou	164
5.4.3.	Podprahová perspektivizace u Dickense	170
6.	Opozice „modus“: postava vypravěče — postava reflektora . . .	176
6.1.	Postavy vypravěčů, reflektorů a přechody mezi nimi	181
6.1.1.	Věrohodnost vypravěčských postav	185
6.2.	Opozice „modus“ a „místa nedourčenosti“ (R. Ingarden)	188
6.3.	Postava vypravěče a reflektora na začátku vyprávění	191
6.3.1.	Opozice „modus“ a textově lingvistické rozlišení mezi „emickými“ a „etickými“ začátky textů	200
6.4.	Personalizace postavy vypravěče u Katherine Mansfieldové, Jamese Joyce a Thomase Manna	205
6.4.1.	Katherine Mansfieldová, <i>Zahradní slavnost</i>	207
6.4.2.	James Joyce, <i>Odysseus</i>	209
6.4.3.	Thomas Mann, <i>Kouzelný vrch</i>	215
6.4.4.	Vyprávěcí situace v novele Thomase Manna <i>Tristan</i> z hlediska textové lingvistiky a teorie vyprávění	217
7.	Typologický kruh: schéma a funkce	223
7.1.	Od autorské k personální vyprávěcí situaci: autorsko-personální kontinuum	224
7.1.1.	Ústup autorského vypravěče	225
7.1.2.	Autorská režie dialogu	226
7.1.3.	Od jména k zájmenu	227
7.1.4.	Polopřímá řeč jako přechod od autorské k personální vyprávěcí situaci	229
7.1.5.	„Nakažení“ vypravěčova jazyka jazykem postav	230
7.1.6.	Diferenciace jazyka vypravěče a jazyka postav	232
7.1.7.	Kolokvializace jazyka vypravěče	233
7.1.8.	Demarkační problémy mezi autorskou a personální zónou	235
7.1.9.	Od polopřímé řeči k personální vyprávěcí situaci	237

7.1.10.	Autorsko-personální kontinuum a personalizovaná postava vypravěče	238
7.2.	Od autorské vyprávěcí situace k vyprávěcí situaci v 1. osobě	240
7.2.1.	Autorský vypravěč v Pumpernickelu	241
7.2.2.	Periferní vypravěč v 1. osobě	244
7.2.3.	Od quasiautobiografického vyprávění v 1. osobě k vnitřnímu monologu	249
7.2.4.	Schéma dvojího Já v quasiautobiografické vyprávěcí situaci	252
7.2.5.	„Point of view“ a vzpomínání ve vyprávění v 1. osobě	254
7.2.6.	Vyprávěcí situace v 1. osobě a polopřímá řeč	259
7.3.	Od vyprávěcí situace v 1. osobě k personální vyprávěcí situaci	266
7.3.1.	Umírání v ich-formě	271
7.3.2.	„Oko kamery“	274
7.4.	Závěrem	279
	Literatura	283
	Ediční poznámka	295
	<i>Miloš Pohorský</i> : „Duch románu“ v teorii vyprávěcích situací	299
	Jmenný rejstřík	308
	Věcný rejstřík	317